

Trenutni položaj, v katerem se nahaja tekstilna industrija

Položaj, v katerem se nahaja v zadnjem obdobju tekstilna industrija ni zavidanja vreden. Odras tega so postopne državne stabilizacije. Veliko je bilo govora in pisanja o stabilizacijskem programu in odpravi ne-likvidnosti v gospodarstvu. Devalvacija dinarja in podražitev bombaža na svetovnem tržišču postavlja vprašanje rentabilnosti, predvsem bombažne tekstilne industrije. Zvezni izvršni svet je z odlokom podražil bombažno prejo za 18%, medtem ko so se v konkretnem primeru naši izdelki smeli podražiti le za 4%. To nesorazmerje med povišanjem cen surovin in izdelkov zmanjšuje rentabilnost proizvodnje, konkretno bombaža, za cca 2 milijona N din. Poslovne banke jemljejo iz obtoka denar, težko je dobiti obratna sredstva, zmanjšana so potrošniška posojila itd. Ljubljanska banka je povečala obrestno mero za kredite od 8 na 11%. Vsi našteti in še drugi ukrepi otežkočajo poslovanje nekaterih panog industrije.

Ze dolgo se razpravlja o tem, da je gospodarstvu potrebno vrniti preveč odvzeta sredstva. Res je, da so nekatere davčne stopnje v letu 1972 znižane, toda na drugi strani potrošnja še vedno raste. Skupščina za socialno zavarovanje delavcev ni mogla mimo potreb, ki jih zahteva zdravstvo, da ne bi dvignila osnovne stopnje. Predlagani so bili ukrepi, da tudi zavarovanci plačujejo večje prispevke za zdravstvene storitve kot doslej, vendar so predstavniki zavarovancev to odklonili in celo zahtevali, da se zavarovancev oprosti vseh participacij, n. pr. za zdravlja in specialne zdravniške preglede, za obiske zdravnika na domu itd. Ukrepi, ki so bili sprejeti po predstaviških organih, bodisi republikli ali federaciji, predstavljajo dodatne stroške za poslovanje podjetja. Podjetja so prisiljena v večji meri ustvarjati lastna sredstva in v manjši meri posegati po denarnih kreditih. Povečana obrestna mera bo vsekakor vplivala na stroške poslovanja, vendar je bila sedanja obrestna mera spriči tendence inflacije manjša.

Razpolaganje z deviznimi sredstvi, katera so bila do sedaj na razpolago, so omejena. Retencijska kvota je sicer povečana od 7 na 20%, te devize pa bodo zadostovale le za odplačila obstoječih deviznih obveznosti za uvoz strojne opreme. Devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala so s povečanjem odstotka retencijske kvote zmanjšala za 13%. Na drugi strani pa je zmanjšana pravica razpolaganja z devizni-

mi sredstvi, namenjenimi za uvoz 15%. Prednice bombaža napovedujejo, da bo potrebno zagotoviti več deviznih sredstev za pokrivanje nakupa bombažne preje kot doslej. Da bi zagotovili normalno proizvodnjo, bi

moralo podjetje ustvariti še enkrat večja devizna sredstva, kot doslej, če bi šli pa v tako povečan izvoz pa bi nastalo vprašanje rentabilnosti poslovanja. Slišati je vesti, da nekatera

podjetja že zmanjšujejo ali celo ustavljajo proizvodnjo. Upamo, da bomo poskušali storiti vse, kar se bo dalo storiti, da bi naše podjetje poslovalo vsaj v takih okvirih, da ne bi prišlo do odpusta delovne sile.

Kamniškega tekstilca

*K prazniku
dela
čestitamo
osem članom
kolektiva
in njihovim
soojcem*

Uredništvo

OOZK je ocenila trenutno gospodarsko situacijo

Tov. Drobničeva je poročala o planu likvidnosti. Smernice poslovanja podjetja, ki jih je dal delavski svet so: da zagotovimo normalno proizvodnjo in da se zagotovijo redna izplačila osebnih dohodkov. V letu 1972 ni mogoče računati na večje investicije iz lastnih sredstev. Podjetje ima za nove investicije na razpolago v letu 1972 605.000.- din in investicijski kredit Poslovne banke Zagreb, filiala Ljubljana v višini 2.520.000.- din. Slednja sicer niso zajeta v planu likvidnosti in še niso razporejena. Podjetje ima dokajš-

nje obveznosti za odplačilo investicijskih kreditov in ostalih kratkoročnih obveznosti. Na podlagi razprave so člani sprejeli predlog, ki ga naj bi upoštevali organi upravljanja, da se je v tej situaciji kakršna je, izogibati kakršnimkoli večjim investicijam. Sredstva, ki jih pa ima podjetje na razpolago v ta namen, pa se naj vložijo v modernizacijo strojnega parka, posebno v konfekcijo frotirja.

Člani osnovne organizacije ZK so se priaruzili tudi predlogu, da naj bi komisija proučila

vprašanje možnih kandidatov za direktorja podjetja. V zvezi s tem kdo bo direktor Svilarita je bilo že mnogo namigovanj, ker je dosedanji direktor tov. Marcijan Stane izjavil, da ima z letom 1972 pogoj za upokožitev. Osnovna organizacija meni, da je prav, da se o tem vprašanju pogovorijo določeni strokovni kadri podjetja in o bodočem kandidatu za direktorja kaj več spregovorijo z namenom, da bo situacija jasna »da ne bo nekatere skrbelo kdo bo v bodoče prevzel mesto direktorja podjetja«.

Poslovni uspeh leta 1971 in uspeh v prvih dveh mesecih 1972

Poslovno leto 1971 smo zaključili nadvse uspešno. Ustvarili smo kar za 2.153.655 dinarjev ali 52% več skladov od planiranih.

Proizvodni plan je bil v vseh enotah presežen. Prodaja izdelkov je vse leto potekala izredno dobro. Prodajne cene so bile ugodne, tako da so pokrile podražitve materialov.

Kljub temu, da se je poslovno leto 1971 odvijalo v znamenju splošne nelikvidnosti jugoslovanskega gospodarstva, nam je uspelo v Svilanitu znižati obveznosti do dobaviteljev na nivo 4 milij. din. Konec leta 1970 je bilo teh 8 milij., t. j. še enkrat toliko. Samo na skontih dobaviteljev smo realizirali 447.365 din neposlovnih dohodkov. Vse to pa ni slučaj, temveč rezultat prizadevanj poslovne politike zadnjih dveh let.

Medtem, ko hvalimo poslovni uspeh leta 1971, se ne moremo pritoževati nad rezultati poslovanja v prvih dveh mesecih, t. j. v januarju in februarju letošnjega leta. Tudi to obdobje smo zaključili uspešno. Proizvodnja je delala normalno, če izuzamemo slabo kvaliteto, ki je bila posledica nekje tudi slabe preje.

Prodaja je po dinamiki presežena kar za 35%, od tega:

- bombaž domači trg za 47%
- bombaž izvoz za 6%
- bombaž skupaj za 40%
- svila za 15%

v odnosu na 2/12 letnega plana pa je realizacija prodaje v obdobju januar in februar 1972 presežena skupaj za 21%.

Skupen finančni uspeh je izražen v prekoračitvi planskih skladov. Ti so preseženi v odnosu na 2/12 plana kar za 171% ali 1.529.992,- din, kar je vsekakor razveseljivo. Ne smemo pa pozabiti dejstva, da je tako odličen rezultat posledica na eni strani visoke prodaje, na drugi strani pa so doprinesle svoje, zaloge repromateriala, ki je bil nabavljen pred podražitvijo preje (Z blok I. III.).

Z lokacijo deviznih sredstev 31. 12. 1971 in 15% znižanjem devizne globalne kvote, je ZIS

enostransko znižal kvoto deviznih sredstev, ki so nujno potrebna za normalno poslovanje. Ne glede na to, zahtevajo predilnice od njih pa MATREZ »materialne državne rezerve«, da je nabava preje (bombaža) devizno pokrit. Ker podjetja tega ne zmorejo, ostajajo predilnice brez bombaža in seveda tudi pri nas so velike težave z nabavo preje.

Vendar je zaenkrat upati, da do zastoja v proizvodnji in odpuščenja delovne sile ne bi prišlo, ker so naši poslovni odnosi s Predilnico Litija tako dobri (smo promtni plačnik), da imamo vsaj še za 2 meseca zagantirano dobavo preje. Medtem pa je upati, da se bo problem v zveznem merilu rešil, ker je pretežni del tekstilne industrije, ki zaposluje cca 20% vseh zaposlenih v SFRJ v tako težki situaciji, da je nekaj tovarn že pričelo z odpuščenjem delovne sile.

Problem je tudi v tem, da na eni strani plačujemo višje cene preje, Zvezni urad za cene pa pri oblikovanju prodajnih cen naših proizvodov tega povišanja ne prizna.

Zaradi nelikvidnosti poslovnih bank se povečuje problem likvidnosti podjetja. Do nedavnega je bil izvoz stimuliran tudi s tem, da je podjetje takoj po izvršeni realizaciji izvoza dobilo potrebne dinarske kredite pri pristojni poslovni banki. V zdajšnjem času pa poslovne banke nimajo potrebnega kritja in nastopajo kot naši dolžniki.

Poleg tega ima naše podjetje preko 20 milijonov din dolžnikov, upnikov pa izpod 4 milijone din. Ker so upniki predvsem iz Slovenije, se nam lahko zgodi, da nam multilateralna kompenzacija ne bo prinesla zaželenih rezultatov na področju poravnave dolgov s strani dolžnikov.

Vsi našeti problemi spremljajo poslovanje in zato lahko pričakujemo, da bo finančni rezultat že v marcu veliko slabši, kot v prvih dveh mesecih letošnjega leta.

I. Ž.

sklenjenih pogodb do 31. 12. 1971, kar se bo do konca leta verjetno še pokrilo.

Odbor je soglasno sprejel sklep, da se razpoložljiva sredstva za leto 1972 razdelijo po časovnem razporedu med koristnike, ki imajo sklenjene pogodbe do 31. 12. 1971, razen sredstev delavke, ki še lanskoletnih sredstev v banki ni koristila in ima možnost, da jih izkoristi še letos do 31. 8. 1972.

Odbor za kadrovske socialne zadeve podjetja ni letos objavil še nobenega oglasa v zvezi s podelitvijo kreditov za stanovanjsko izgradnjo v letu 1972, kljub temu smo do 15. 3. 1972 prejeli 17 vlog od novih prosilcev za podelitev kredita in sicer:

- 8 prošelj za novogradnje
- 2 prošnja za namensko varčevanje
- 6 prošelj za adaptacije
- 1 prošnja za nakup stanovanja

Odbor je glede na to, da še za graditelje iz prejšnjih let ni dovolj sredstev za pokrivanje obveznosti, zavrnil prošnje novo-

prosilcev, ker ni na razpolago dovolj finančnih sredstev.

Podjetje je do sedaj preko raznih oblik podelilo kredit za stanovanjsko izgradnjo v višini 2.722.420,- din 117 delavcem, od teh pa je 85 delavcev že rešilo svoj stanovanjski problem.

Potrebna finančna sredstva za dograditev po dosedaj sklenjenih pogodbah znašajo:

za leto 1972	525.200,— din
za leto 1973	243.200,— din
za leto 1974	12.400,— din

(namensko varčevanje)

V mesecu juliju bo predvidoma sprejet nov zakon o stanovanjski izgradnji po katerem bomo morali sredstva, namenjena za stanovanjsko izgradnjo od 1. 1. 1973 odvajati Solidarnemu fondu pri Skupščini občine Kamnik. Kakšen način delitve kreditov bo takrat osvojen in kokšne prednosti bodo imeli člani delovnih organizacij sedaj še ne vemo. Ko bomo o tem točno seznanjeni, bomo navodila objavili preko našega glasila.

Izvajanje volitev v organe upravljanja

DS je na zadnji seji dne 19. 4. 1972 razpisal volitve za nove člane DS in svete delovnih enot. Volitve bodo dne 22. maja 1972 v podjetju. Vodjem enot so bila dana okvirna navodila v zvezi s pripravami za izvedbo volitev in seznanili sosedanjih članov. Nekateri sveti delovnih enot so že imeli seje, na katerih so razpravljali o vsebini razprav na zborih delovnih enot, imenovali so delegate za delegacijsko konferenco in predlagali dnevni red za zbor delovnih enot. Volilne predpriprave so se torej že pričele. V tej smeri pa bodo morale nekaj storiti tudi družbeno-politične organizacije, posebno mladinska, in predlagati v samoupravne organe mlajše delavce.

Po določbah statuta se izvajajo volitve na vsake 2 leti s tem, da je lahko dosedanji član izvoljen še za eno mandatno dobo. O bodočih kandidatih bo na predlog delegatov delovnih enot razpravljala konferenca. Tisti

člani delovne skupnosti, ki so bili že doslej člani organov upravljanja in da so se izkazali prizadevne in delovne, bodo lahko še enkrat voljeni v delavski svet ali svet delovne enote. Naloga kandidacijske konference je, da izbere najboljše kandidate, kajti od strokovno razgledanih organov upravljanja je odvisna tudi poslovna politika podjetja. Kandidacijska konferenca bo predlagala svetom delovnih enot svoje mnenje za bodoče kandidate. Na zboru pa bodo posamezniki ne glede na kandidatno listo, ki jo bo sprejela kandidacijska konferenca, odločali, če se sprejme kandidatna lista v celoti ali pa se dopolni z novimi predlogi.

Ko bodo na zboru člani delovnih enot kandidate dokončno potrdili, so šele ti pravi kandidati za organe upravljanja podjetja. Da bi volitve čimbolj uspele, želimo in predlagamo članom delovne skupnosti, da bi se le teh udeležil vsak, kar je njegova pravica in dolžnost.

Delitev sredstev za stanovanjsko izgradnjo, adaptacijo in namensko varčevanje

Odbor za kadrovske socialne zadeve podjetja je na svoji seji, dne 7. 4. 1972, razpravljal in sklepal o delitvi sredstev namenjenih za stanovanjsko izgradnjo, adaptacije in namensko varčevanje.

Posebna komisija si je ogledala 23 gradbišč in ugotovila, da imajo vsi koristniki, razen 3, izvršena dela do zahtevane faze, pa še ti bodo izpolnili pogoj v mesecu avgustu oz. 1 v septembru, ker imajo na gradbišču pripravljen že ves potreben material.

Planirana sredstva za l. 1972 v ta namen znašajo	640.000,—
vrnjena sredstva od posojil cca	15.000,—
	655.000,—

— 25% prispevek občini cca	160.000,—
Skupaj cca	495.000,—

Obveznosti:	din
Stari graditelji III. tr.	144.000,—
Stari graditelji II. tr.	230.000,—
Namen. varčevanje	111.200,—
Adaptacije II. tr.	40.000,—

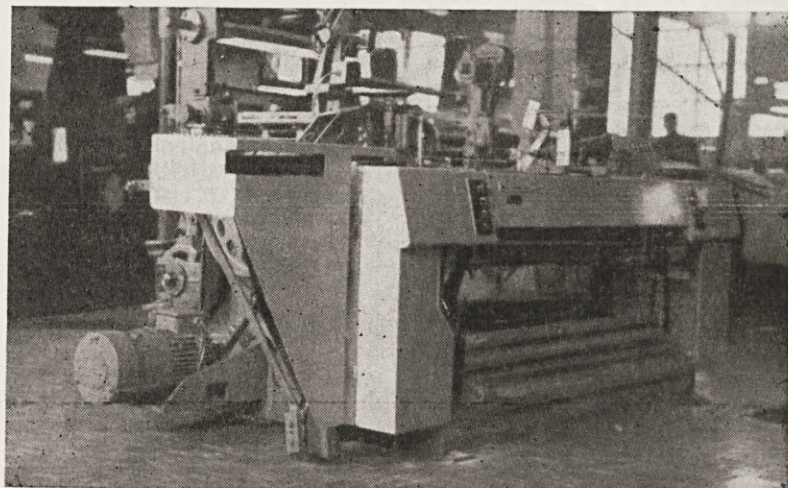
Skupaj	525.200,—
Manjka cca	30.200,—

— prosta sredstva za l. 1972 od koristnice, ki še odobrenih sredstev od l. 1971 v banki ni koristila	8.000,—
Manjka cca	22.200,—

za kritje obveznosti na osnovi

Vsi na volitve 27. maja, ko bomo volili člane delavskega

sveta in sveta delovnih enot

Montaža brezčolnične statve v enoti svile

Naš počitniški dom

Letos se nam je uresničila že večletna želja, da bi imeli lasten počitniški dom in s tem dovolj kapacitet za koriščenje letnega dopusta na morju. Ker nam kljub velikemu prizadevanju in soglasju Počitniškega doma Tekstilindus ni uspelo dobiti soglasja za postavitve novih hišic pri tamkajšnjem delavskem svetu, smo se odločili za nakup enonadstropne stavbe v novem naselju Barbat na otoku Rabu.

Do Barbata je s postankom slabo uro zmerne vožnje več kot do Novigrada, kamor pelje pot preko Reke do Jablanca, od tam pa s trajektom do Raba. Zveze so zelo ugodne. Za tiste, ki nimajo avtomobila, je vožnja možna iz Reke naprej z ladjo ali avtobusom, ki pelje mimo Barbata.

Naš Počitniški dom obsega 663 m² zemlje, kjer bomo lahko uredili še igrišče, razširili prostor za jedilnico itd.

V pritličju stavbe so 3 sobe, kabinet, hodnik, kuhinja, jedilnica in kopalnica. V zgornje prostore se pride po zunanjem stopnišču. Tudi tu so enaki prostori kot spodaj, le s to razliko, da bo treba jedilnico in kuhinjo preurediti v spalnice. Dom je oddaljen od morja cca 30 m, plaža je plitva še nekako 15 m od obale in primerna za kopanje otrok.

Mogoče letos ne bo vse tako urejeno kot bi bilo treba, ker smo na tem področju začetniki, vendar se bo z dobro organizacijo, še boljšo kuhinjo in veselim razpoloženjem dalo prebrihati začetne težave.

Pogled na počitniški dom na Rabu s čela in strani

Priprave za izvoz v letu 73

Kot smo že poročali, so v preteklem marcu pri nas potekale pospešene priprave za sestavo kolekcije, ki naj bi bila namenjena izvozu v naslednjem letu. Že nekaj let nazaj smo se trudili, da bi imeli kolekcijo pripravljeno eno leto pred dejanskim plasmajem. Ti naporji so se uresničili šele letos, ker so naši glavni kupci zahtevali, da jim kolekcijo predložimo že meseca marca in ne šele junija, kot doslej. Da smo uspeli napraviti kolekcijo že v tem času je pripomoglo dejstvo, da smo imeli na razpolago izpopolnjeno barvno karto, brez katere ne bi mogli prikazati kaj bistveno novega. Za dejansko sestavo kolekcije smo imeli na razpolago le pičel mesec. To dejstvo je rodilo veliko nerove že v razvojnem oddelku, kjer so morali s pospešenim tempom pripravljati vzornice. Še z večjimi problemi pa smo se morali srečati v prebijalnici, kjer je bilo treba delati v nadurah, brez težav pa ni šlo tudi v snovalnici in tkalnici, saj je to delo zahtevalo kopicno menjav na strojih. Pravilno razumevanje s strani vseh tistih, ki so bili pri tem delu neposredno angažirani pa je pripomoglo, da smo večino zahtevanih vzorcev v roku izdelali in da so ti vzorci tudi uspeli.

Dne 28. marca smo se sestali s kupci INTERCOOPERATIVE iz 12 držav na Dunaju, kjer smo na 6 urnem sestanku predložili našo kolekcijo za leto 1973 in se z njimi tudi dogovorili o okvirnih količinah, ki jih bodo kupili od nas.

Kolekcija je na te naše največje kupce napravila zelo ugoden vtis. Posebno so presenetile brisače za plažo, to je naš artikel Kapri, ki smo ga pokazali v devetih vzorcih in v preko 20 barvnih odtenkih. Navzoči so izbirali od predloženih 7 desetin v 14 barvnih variantah. Skupna količina tega artikla, ki je bila naročena, znaša 230.000 komadov ali približno 33.000 kom po vzorcu.

Od drugih artiklov so bile kupljene brisače v kvaliteti 320 gr/m² in 280 gr/m², večje količine pa so bile prodane tudi v kvaliteti 380 gr/m².

Vsi prodani artikli bodo zelo uspešno tvorili podlago tudi za kolekcijo na domačem trgu, ki jo bo treba le še dopolniti z brisačami, ki so specifične za domači trg.

Kar zadeva ceno, smo dosegli za 12% višjo od letošnje plani-

rane, kar bi pri izvozu 700.000. USA \$ pomenilo približno 80.000 USA \$ večji izrizek. Naročene količine znašajo 250 ton ali 1.400.000 komadov brisač raznih velikosti.

Vse povedano izgleda na prvi pogled precej vzpodbudno. Pozitivno je predvsem to, da vemo že za daljši rok naprej, kaj bomo delali. Obstoji pa še druga plat medalje. Naša gospodarska nestabilnost nam ne daje nikakršnih garancij, da bodo rezultati res taki, kot se nam danes kažejo. To pa je tisto, kar vnaša dvome, če smo ravnali pravilno, da planiramo tudi naš izvoz na daljše roke.

Ne glede na to pa nam naš pristop k delu, ki je opisan v tem članku, zagotavlja red in proizvodno disciplino ter sigurnost, da bomo naše izdelke tudi v bodoče uspešno plasirali.

VB

del sredstev v obliki bona, v vrednosti 50,00 din, ki smo jih dobile v počastitev praznika 8. marec v podjetju. Nekaj žena pa se je odločilo, da daruje v ta namen, ob prejemu izplačila osebnih dohodkov 12. 3. Celotno nekaj svilanitovih mož in fantov je prispevalo del sredstev, kar je še posebej pozdraviti.

Akcija je lepo uspela, saj smo zbrali kar 6.610,00 din. Ta denar smo nakazali, na posebej v ta namen odprt žiro račun.

Rezultat akcije po delovnih enotah je bil naslednji:

Sivalnica	1.555,00 din
Tkalnica frotirja	1.695,00 din
Tkal. in konf. svile	345,00 din
Konfekcija frotirja	950,00 din
Barvarna	95,00 din
Uprava	1.970,00 din

Z akcijo smo dokazali, da je solidarnost tudi v našem kolektivu prisotna.

I. Ž.

Zbiralna akcija

za dan žena — uspela!

Onkološki inštitut Ljubljana je ustanovil center za zgodnje odkrivanje raka na dojki, ker je to najbolj pogosta oblika raka naših žena in je celo na prvem mestu od tovrstnih obolenj.

Novinarka Bernarda Rakovec je preko časopisa sprožila akci-

jo zbiranja sredstev za nakup aparature »rendgenskega aparata«, ki bi služil za fluorografiranje dojk vseh žena v Sloveniji. S tem bi omogočili pravočasno odkrivanje raka na dojki.

Tudi nas žene in dekleta Svilanita je akcija navdušila. Zato smo se namenile, da darujemo

ZAHVALA

Tov. Mišičevi in sodelavkam delovne enote tkalnica frotirja se najlepše zahvaljujem za pozornost, ki mi je bila izražena z obiskom na mojem domu in izrečenimi pozdravi v času moje odsotnosti z dela zaradi bolezni.

MARTINA LIPOVSEK

Razgovor s proizvajalci

Tovariša RAK JANEZA, bol tihega in skromnega, vendar prizadevnega in razgledanega delavca sem povabil na razgovor. Janez dela v konfekciji frotirja že 3 leta kot skladiščnik polizdelkov. Vodja enote ga pohvali kot vestnega in pridnega delavca. Za današnji razgovor sem mu zastavil naslednja vprašanja:

Kje ste bili prej zaposleni in kako ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate sedaj?

»Predno sem prišel v Svilanit sem delal kot sprevednik gondole na žičnici Velika planina. Delo je bilo zelo zanimivo in marsikaj sem videl, toda dokaj odgovorno in naporno. Bil sem preveč obremenjen z delom, kajti prostega časa takorekoč nisem poznal. Nekega zimskega jutra sem celo obvisel v gondoli in bil zaprt več kot 24 ur. V gondoli nas je bilo 7, peljali smo se za preizkus vožnje. Zaradi ledene vrvi se je vse skupaj na sredini ustavilo, mi pa smo obviseli. Viseti v taki negotovosti ni nič kaj prijeten občutek.

Z delom, ki ga opravljam sedaj v podjetju, sem zadovoljen. Zdi pa se mi tudi lepo, da v enoti, ki se razvija in modernizira. Če vidim razvoj in napredek me to navdušuje in sem vselej pripravljen pomagati.

Ali menite, da je konfekcija frotirja dozorela nalogam, ki jih prevzema in katere bo izvajala v bodoče?

»Ne bom se motil in prebrisan sem, da delim mnenje tudi z drugimi, če rečem, da je začetek kar dober. Delovna enota razpolaga z ustreznimi kadri, saj so za stroji same poklicne šivilje. Res pa je, da nam manjka še boljnih strojev. Problematični pa so prostori. Vsak začetek je težak, tako je bilo tudi tu, zato mislim, da bi bilo prav, če bi se pripravili dela v bodoče posvetilo več skrbi. Z dobro organizacijo dela mora imeti delavec vse pri stroju. Le na ta način bo storil več in tako koristil sebi, kakor tudi podjetju.

Konfekcija podjetja prevzema storitve za inozemsko firmo Egerio. Ali menite, da bo enota kos zahtevam te firme?

»Sredi aprila tega leta so bili v enoti predstavniki te firme. Ogljedali so si izdelke iz blaga, ki so ga oni poslali. Z izdelki so bili zadovoljni in na podlagi tega bi sklepali, da bo enota izvršila nalogo, ki je postavljena pred njo.

V vaši enoti so predvsem zaposlene KV delavke, to je šivilje. Ali so po vašem mnenju pravilno stimulirane za svoje delo?

»Ali so KV šivilje dovolje stimulirane za svoje delo ali ne, to ne bi mogel oceniti. Dotaknil bi se pa nagrajevanja na sploh. Menim, da so določena delovna mesta nepravilno ocenjena. Če primerjam delo kvalificirane delavke v naši enoti ali kakšno drugo kvalificirano mesto v podjetju, ki zahteva enako poklicno šolo, vendar po kvalifikaciji delavec ni plačan, kar bi se pa po mojem to moralo upoštevati. Ne trdim, da ni prav, če ima manjšo razliko delavec, ki dela na nekoliko težjem delovnem mestu, vendar pa so v podjetju le prevelika odstopanja. Zdi se mi, da so pre-

velika odstopanja v analitski oceni tudi med posameznimi delovnimi mesti in prevelik razpon med najnižjimi in najvišjimi delovnimi mesti. Menim, da se bo potrebno spoprijeti z vprašanjem nagrajevanja in naju boljše rešitev.

Zadnje čase je precej razprav in ukrepov v zvezi z jačanjem gospodarstva in odprave nelikvidnosti. Kakšno je vaše mnenje v zvezi s tem?

»Na to vprašanje ne bi mogel odgovoriti, ker mi marsikaj ni jasno in kot izgleda to ni jasno tudi drugim. V teh vprašanjih se preveč govori in pre malo ukrepa. Menim pa, da je rešitev gospodarske trdnosti v deželi brez določenih ukrepov in spoštovanja sklepov raznih političnih in drugih organov težko kaj storiti. Učinkoviti ukrepi pa terjajo od nas vseh tudi določeno mero samoodpovedovanja.

Ali se v enoti pogovarjajo kaj o problemih poslovanja za podjetje, kot so predvsem nabava surovin in likvidnosti?

»Kakšnih posebnih razprav med delavci ni. Slišijo se pa govorice, da bo težko za bombažno prejo in menim, da tudi ni razloga, da bi bili zaradi tega nestrpni.

Ali so se člani DE vključili v predpriprave za volitve v organe upravljanja?

»Svet DE je na zadnji seji razpravljal o predpripravah za

volitve v organe upravljanja. Imenovali so delegate za delegacijsko konferenco, razpravlja pa se tudi, kateri bi bil najboljši predstavnik delavcev v organih upravljanja.

Na vprašanje samoupravljanja gledam tako, da mora biti delavec sposoben in družbeno ekonomsko razgledan, če hoče biti dober upravljaec. Delavci velikokrat odločajo o pomembnih stvareh, vendar včasih ne vede za kaj se gre. Če kdo ne razume gradiva ali se za razpravo ne pripravi, potem je res, da dviga samo roko. Dober sa-

moupravljaec mora biti dober poznavalec razmer v podjetju in seveda mora biti tudi informiran o dogajanjih in življenju v podjetju. Menim, da bi moral o tem tudi sindikat odigrati še večjo vlogo, kot sicer in skrbeti tudi za samoupravljalško izobraževanje delavcev.

Ko ste že omenili informiranje ali ste s sredstvi informacij, ki jih imamo na razpolago, zadovoljni?

»Moram reči, da bi delavci težko pogrešali tako informator kot Kamniški tekstilec. Jaz osebno v celoti preberem informator in kot vidim tudi ostali delavci. Preko njega v resnici zvem marsikaj zanimivega, kar se v podjetju dogaja. Tudi Kamniški tekstilec je po mojem pomembno sredstvo informacij, ki pa informira ljudi o dolgoročnih vprašanjih in za določeno obdobje.

Tov. Janez, bi morda vi kaj radi sporočili članom delovne skupnosti?

»Moja želja je, da bi se strokovne službe tudi v bodoče vsestransko zavzemale, da bi naša proizvodnja vsaj tako potekala kot doslej, ker bi želel delati v podjetju, da ne bi bilo treba zopet izbirati delo v drugi delovni organizaciji.

Tovarišu Janezu Raku se za njegovo sodelovanje zahvaljujem-

UREDNIK

Tovariš Marcijan Stane imenovan za zaslužnega člana društva

Na predlog upravnega odbora DITT Kamnik in na osnovi pravičnika o volitvi zaslužnih in častnih članov organizacij Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije je Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Kamnik na svojem rednem občnem zboru dne 24. marca 1972 imenovalo za svojega zaslužnega člana tov. MARCIJAN STANETA, kot znak zahvale za dolgoletne zasluge pri delu v tekstilni industriji in za vsestransko sodelovanje in pomoč pri društvenem delu.

Predlog je utemeljen s sledečo obrazložitvijo:

Tov. Marcijan Stane je prevzel podjetje Svilanit pred 10 leti, ko je imelo podjetje zelo raznoliko proizvodnjo in štiri raztresene obrate, situacijo daljnega razvoja pa dokaj nejasno. Popolnoma iztrošen strojni park ni mogel nuditi kvalitetnega in konkurenčnega asortimana proizvodov. Prva skrb in naloga, ki si jo je tov. Marcijan zadal, je bila, napraviti iz konglomerata obstoječih proizvodov red in specializirati proizvodnjo. To mu je s pomočjo mladega in neizkušnega kadra uspelo, sledila je doba zamenjave in avtomatizacije strojnega parka, kjer je bil prav on močna gonilna sila, pri čemer se ni bal tveganja. S svojo odločnostjo in sigurnostjo je dal zaupanje in voljo vsem, ki so mu pri tem delu lahko pomagali. Uspel

je tudi združiti vse obrate za eno ograjo in tako iz skoraj obrtnih delavnic ustvariti podjetje, ki se danes s svojimi proizvodi lahko primerja s svetovnimi proizvajalci takih artiklov. Tako je prav v času njegovega vodenja podjetje Svilanit doseglo tako velik razvoj, ki ga vsaj v občinskem merilu težko zasledimo.

Njegovo delo pa ni bilo omejeno le v okviru podjetja, ampak je vzpostavil številne stike z zunanji sodelavci in s njimi sklepal sodelovanja, ki so v precejšnjem merilu pripomogla k današnjim uspehom.

Aktivno je sodeloval v NOV in se vse do danes aktivno udeležuje v mnogih družbenih

in političnih organizacijah, mnogo zaslug pa ima tudi v občinskem merilu, kjer aktivno sodeluje na večih področjih.

Član DITT Kamnik je od njegove ustanovitve in je bil vedno pripravljen sodelovati in pomagati pri reševanju raznih problemov. Rad je dajal navodila in smernice za delo DITT-a in nikdar ni zavračal kakršnokoli prošnje, ki je bila dana od strani DITT-a. Spremljal je delo društva in v kolikor je dejavnost le tega zamrla, je člane UO vzpodbujal k delu in reševanju problemov, katere bi kot strokovna organizacija mogla rešiti.

Predsednik DITT:
Kožuh ing. Rozka

Prodali bi še več

V prvih treh mesecih letošnjega leta je prodaja dosegla rekorden promet. Samo v mesecu marcu 1972 je bilo prodanega blaga za toliko, kot v letu 1952 celo leto. V tem letu je namreč Svilanit imel prvič v času svojega obstoja 1 milijardo prometa. Trimesečni promet je presežen za realizacijo enega meseca, to se pravi, da smo prodali v tem obdobju toliko blaga, kot bi ga po planu

morali v 4 mesecih.

Danes zalog gotovega blaga skoraj ni. Brisače in kravate se odpremljajo vsak dan sproti iz proizvodnje. Le kopalnih plaščev je na zalogi nekaj več — pa še teh je bilo samo vmesecu marcu prodanih preko 3600.

Poleg tega, da so izpraznjena skladišča, pa istočasno ugotavljamo, da po naročilih dolgujemo kupcem z izdobavo v fro-

tirju za celomesečno proizvodnjo — pa tudi v kravatah smo na dolgu za približno 30.000 komadov.

Trenutno je položaj tak, da potniki svojih strank sploh ne obiskujejo, ker jim nimajo kaj nuditi. Kljub temu pa dnevno prihajajo v podjetje naročila z zahtevo, naj se blago čimprej pošlje.

Pred nami je zagrebški velesejem in vprašanje je, kaj bo mo kupcem nudili.

Kljub temu pa so naši dolžniki narasli, čemur je vzrok zepovečan promet, plačila pa zapadejo šele po 60 dneh. Ukrep izbora odjemalcev po točnosti plačevanja ni zavrnil prodaje, kar je razvidno iz preje povedanega.

Nedvomno vlada na tržišču za naše proizvode prilična konjunktura. To vpliva na to, da ne sledimo naročilom. So pa tudi nstranji razlogi, ki zavirajo večanje prometa. Kot prvega lahko

strani pa zmanjšuje tudi dohodek. Ni naš namen razglablјati o vzrokih prevelikega škarta, gotovo pa je, da ob moderni masineriji tolikega škarta ne bi smelo biti.

Cprav smo v kravatah dosegli prav tako rekorden promet, saj smo prodali v treh mesecih skoraj za pol milijarde starih dinarjev kravat, bi tudi na tem področju lahko ustvarili še boljši rezultat, če bi ne prislo do zastoja v uvozu blaga. Administrativni ukrepi, ki zavirajo uvoz kravatne tkanine in devaluacija dinarja, ki je podražila uvozno blago, so bili vzrok temu, da smo uvoznim blago šele marca, dobiti pa bi ga morali konec januarja. V kratkem bodo v tkalnici svile dane v pogon nove statve, kar bo v veliki meri pripomoglo, da bo proizvodnja kravate večja.

Na tržišču se je pojavilo povpraševanje po enobarvnih kravatah, ki jim mi zaradi omejenih kapacitet kupcem nismo mogli nuditi. Ta problem je sedaj rešen na ta način, da kupujemo enobarvno blago v 20 barvnih odtenkih in vse kaže, da bo potrošnik zelo posegel po njih, ker so take kravate trenutno velika moda ne samo pri moških, ampak tudi pri ženskah.

Vsaka medalja pa ima dve plati. Druga plat medalje so cene. S predpisi se je podražila preja in kot je bilo rečeno tudi uovženo kravatno blago. Kot protiutež nam je bilo dovoljeno zvišati naše prodajne cene za 4 % v breme prometnega davka. Na ta način se maloprodajne cene v trgovinah niso povečale, razen pri nekaterih izjemnih artiklih, ki so imeli manjši prometni davek kot 4 %, ali pa pri tistih, ki sploh niso bili obdavčeni, n. pr. otroška konfekcija. Tako povišanje cen nam ne prinaša pokritja stroškov in zato se bo treba odpovedati precejšnjemu delu skladov. To je

naš prispevek k naporom za stabilizacijo našega gospodarstva.

Kljub trenutnemu povišanju cen pa še vedno velja stroga zamrznitev cen. Tržna inšpekcija nadzira vse cene in pri kršilcih zahteva ukrepe. Pri nas smo imeli obisk zveznega, republiškega in občinskega inšpektorja, ki so ugotovili, da po tem vprašanju ravnamo po predpisih. Zamrznitev cen prinaša s seboj določeno nevšečnost, ker ni mogoče uvajati novih artiklov. Iz tega razloga ne moremo dati v prodajo enobarvnih uni brisač in prav zato imamo na zalogi preko 2000 komadov otroških plaščev »Kekec«. Uvajanje novih proizvodov je zato trenutno ustavljeno.

Da bi kljub vsemu zmanjšali izpad dohodka se trudimo, da forsiramo tiste artikle, ki nam prinašajo večji odstotek pokritja. V kravatah forsiramo prodajo kravat tipa boutique, pri brisačah pa pospešeno proizvodimo hotelske brisače, saj je z njimi založenih kar 12 statev.

Smatramo, da začasno pomanjkanje preje, kakor tudi zamrznjenje cen ne bo trajalo večno. Četudi bi morali ocenjevati trenutno konjunkturo kot nerearno, pa moramo vseeno ugotoviti, da so naše kapacitete v vseh pogledih premajhne tako za domače tržišče, kot za izvoz. Zato bo nujno potrebno, da kapacitete povečamo v okviru naših prostorskih možnosti, saj ne proizvajamo niti dovolj blaga za potrebe konfekcije. Komercialna služba je mnenja, da je k temu problemu treba energično pristopiti, ker vemo, da je tak problem mogoče rešiti uspešno, če se ga lotimo z vso voljo. Spomnimo se le tistega trenutka, ko smo morali čez noč vrniti izposojene statve v Delčevo in smo bili sposobni na hitro nabaviti kar 21 statev.

VB

Delavka Beč preizkuša nov stroj za robljenje kravat

Ob vsem tem moramo ugotoviti, da je prodajna služba uvedla zelo strog nadzor nad tistimi kupci, ki so slabi plačniki. Takim odjemalcem blaga ne pošiljamo. Prednost se daje le tistim strankam, ki plačujejo v dogovorjenem plačilnem roku, oziroma tistim, ki plačujejo sproti in koristijo skonto. V času nelikvidnosti je tak ukrep zelo važen, saj je treba skrbeti za vsaj približen enakomeren dotok denarja, ker bi sicer ne mogli plačevati obveznosti in izplačevati osebne dohodka.

navedemo občasno pomanjkanje preje. Razni administrativni ukrepi so zavrli uvoz bombaža in tako stoji bombažna industrija ter z njo tudi naše podjetje pred nevarnostjo, da se proizvodnja zmanjša ali pa celo za nekaj časa ustavi. V zadnjem obdobju so pri nas zaradi pomanjkanja preje nekateri stroji že stali. Drugo, kar je treba poudariti, je dejstvo, da narašča škart. Na tak način se zmanjšuje vrednost gotovih izdelkov, kar na eni strani zmanjšuje vrednost blaga, na drugi

S potovanja po Holandiji

V »Informatorju« ste lahko zasledili kratko novico, da sta naša sodelavca Vinko Bernot in Balantič Silvo v mesecu februarju 1972 obiskala Holandijo.

To potovanje ni bilo zanimivo samo zato, ker smo prišli prvič v stik s tamkajšnjimi kupci frotirja, temveč predvsem vsled tega, ker smo se tu srečali s sila pestrim vzorčenjem in barvnimi kombinacijami v artiklih, ki jih proizvajamo mi.

Potovanje je bilo organizirano pomočjo Poslovnega združenja tekstilne industrije Slovenije, v Holandiji pa nas je sprejel in vodil njihov tamkajšnji stalni predstavnik, tovariš Škerbinek. Poslovno združenje ima namreč v Holandiji svojo lastno firmo, ki se imenuje »UNI-ONTEKSTILE« in ima svoj sedež v Tilburgu, nekako 120 km južno od Amsterdama.

Obiskali smo več trgovskih firm v Amsterdamu, Rotterdamu in Bredii. Obiski so bili skrbno pripravljani in tudi naša kolekcija, ki smo jo razkazovali, je bila taka, da so si kupci mogli ustvariti jasno sliko o naši proizvodnji.

Stanovanjska kultura v Holandiji je zelo visoka, zato je zahteva po kvalitetnem, predvsem pa lepem frotirju, zelo

občutna. Pri njih kupuje potrošnik najprej brisačo zaradi lepega izgleda, potem šele zaradi kvalitete in nazadnje mu je važna cena.

Kar smo videli pri trgovcih, ki so bili zelo prijazni in so nam tudi rade volje razkazali tisto, kar oni v tej stroki prodajajo, je bilo res lepo. Po dimenziji prevladujejo brisače dimenzije 50 x 100 cm in 60 x 110 cm ter 80 x 150 cm. Kvalitete se gibljejo med 380 in 420 gr po m². To je živo nasprotje od tega, kar mi prodajamo skandinavskim državam. Vzorceno so brisače bogato oblikovane, če gre za žakardske brisače, je pa na razpologo tudi mnogo enobarvnih brisač iz valk-frotirja v približno 25 barvnih odtenkih, prav tako pa mnogo progastih brisač, ki so tudi iz valk-frotirja. Barve so zelo živahne in pestre, kot posebno zanimivost pa smo opazili to, da so brisače z žakardskimi vzorci, enobarvne in progaste zelo pogosto v enakih barvnih niansah. To pomeni, da si lahko kupec istočasno nabavi komplet brisač v določenem barvnem odtenku, vendar različnega načina vzorčenja.

Se drugo posebno smo opazili. Zelo pogosto smo našli brisače, ki so snovane tako, da

imajo v osnovi tri zaporedne niti različnih barv. Na tak način je mogoče doseči sila veliko pestrost v žakardskih vzorcih. Tak način snovanja je pri nas znan in smo ga že uporabljali. Prinaša pa s seboj določene probleme, tako pri vzorčenju, kot pri preureditvi strojev. Ker so te brisače zelo lepe, so zato tudi dražje.

Našli pa smo še nekaj novega. To so tkzv. kuhinjske brisače, ki pa niso namenjene za brisanje posode, ampak za otiranje rok. Te brisače imajo dimenzijo 50 x 50, 55 x 55 in 60 x 60 cm. Po kvaliteti imajo približno 380 gr po m². Po izgledu so zelo pestre, žakardsko vzorčene in imajo pogosto motive iz gospodinjskega življenja. Povpraševanje po njih je zelo veliko.

Pa še nekaj o cenah. Na tem trgu bi lahko dosegli za nekaj % boljše cene kot npr. v Skandinaviji in Zap. Nemčiji, seveda pa količine ne bi bile najbolj izdatne. Po naših ocenah bi mogli v Holandiji plasirati za približno 100.000 USA \$ našega blaga.

V Holandijo se steka blago z vsega sveta, saj je Holandija izrazito trgovska dežela. Domača tekstilna industrija počasi iz-

umira in se zaradi močne konkurence bori za svoj obstoj. Tilburg, v katerem je sedež predstavništva Poslovnega združenja, je bilo nekoč veliko središče tekstilne proizvodnje in je imelo okrog 60 tekstilnih tovarn, od teh pa deluje danes le še osem.

Kupci, ki smo jih obiskali, so se zanimali za naše izdelke ter smo jim po povratku poslali zahtevane vzorce. Pričakovati je, da bože v bližnji bodočnosti prišlo do naročil.

Za našo razvojno službo pomeni stik s Holandijo nov impulz za bolj smelo desiniranje, predvsem v barvnih kombinacijah, kajti tak način ni zanimiv le za Holandijo, temveč tudi za vse dežele, s katerimi trgujemo. Kolekcija za leto 1973 že nosi v sebi izkušnje s tega potovanja in je pri naših inozemskih kupcih dosegla vsestransko priznanje.

Iz tega razloga menimo, da bo to tržišče treba še obiskovati in tjakaj plasirati naše izdelke, ker smo prepričani, da bomo vedno znova odtod lahko črpali ideje za nadaljnji razvoj naših bombažnih izdelkov.

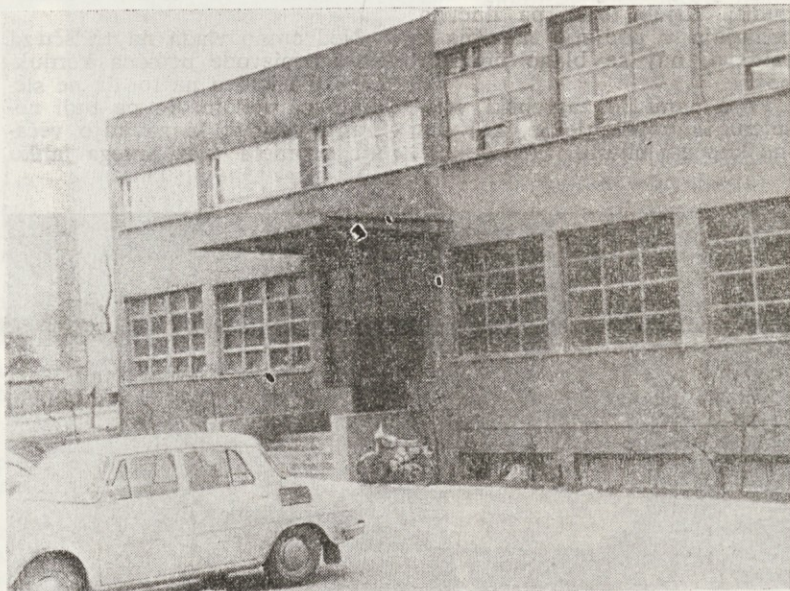
VB

Kaj je pisal Kamniški tekstilec pred 10 leti

Pod naslovom »Mladost nas družijo« je člankar pisal o delu Mladinske organizacije v podjetju. Med drugim piše: Zanimalo me je delo Mladinske organizacije v podjetju, zato sem izkoristil priliko in se udeležil njihovega sestanka. Sestanek je vodil predsednik aktiva mladih proizvajalcev. Razpravljali so o akcijskem programu organizacije MA. S posebnim poudarkom so razpravljali kako vključiti še neorganizirane mladince v podjetju in jih pritegniti k večji aktivnosti. V delo kluba mladih proizvajalcev je vključenih od 100 mladincev 80. Kljub temu, da razmerje ni kritično, vstraja mladinsko vodstvo, da se približa 100 %. Pripravljajo se za športna srečanja, ki bodo v Cerknici pod geslom: »Mladost nas družijo«. Tu se bodo srečali mladinci iz Ribnice, Cerknice in Kamnika. Navdušenje nad tem srečanjem je

bilo veliko. Akcijski program obsega tudi razna strokovna in družbeno politična predavanja. Zanima jih kakšen je presepektivni načrt v tovarni, koliko novih strojev bo podjetje nabavilo, predvsem pa kdaj se bodo preselili v začeto novo zgrajeno tkalnico. Vodstvo organizacije ugotavlja, da imajo tudi finančne težave. Zamudili so s predlogom, ko se je sprejemal letni plan za dotacijo. Obrnili se bodo s prošnjo na sindikalno podružnico, ki jim bo zagotovila nekaj sredstev za njihovo dejavnost. Mladinski organizaciji zagotavljajo tudi ostale družbeno-politične organizacije podjetja vsestransko pomoč in tesno medsebojno sodelovanje.

Iz tega čalnka izhaja kako se je mladina pripravljala na razne akcije. Prav bi bilo, da se tudi danes ta organizacija s svojim programom pokaže da še obstoja in deluje.

Tiskarna v Krškem, kjer se tiska Kamniški tekstilec

Občni zbor DITT-a - KAMNIK

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Kamnik je imelo svoj redni občni zbor dne 24. marca 1972, v Kamniški Bistrici. Udeležba na občnem zboru je bila zadovoljiva, saj se je od 58 rednih članov DITT Kamnik udeležilo 33 članov ali 57,4%, vsi delavci podjetja »Svilanit« Kamnik. Od povabljenih je bil prisoten na občnem zboru predsednik skupščine Kamnik, tov. Gobec Vinko, kar si društvo lahko šteje v veliko čast ter predsednik DITT Ljubljana prof. ing. Smolnik Franc. Občnemu zboru pa ko prisostvovali tudi predstavniki uvozno izvoznega podjetja »Jadran« Sežana, ki so se ravno v tem času zdrževali službeno v našem podjetju.

Ta občni zbor, ki je peti po vrsti od ustanovitve samostojnega DITT v Kamniku, ima poseben pomen, saj je bila prvič v zgodovini obstoja DITT Kamnik oseb, ki ima za obstoj in razvoj DITT Kamnik zelo velike zasluge. Ta naslov je prejel direktor podjetja »Svilanit« tov. Marčijan Stane, ki je član DITT Kamnik od njegove ustanovitve.

V zahvali, ki jo je izrekel tov. Marčijan po prejemu diplome za izkazano čast, je poudaril, da sprejema to priznanje ne le za svoje osebno delo in zasluge, ampak predvsem kot priznanje vsem inženirjem in tehnikom ter ostalim članom kolektiva, brez katerih njegovi naporji ne bi mogli roditi uspeha. Posebno je še poudaril, da je povezanost v strokovnih organizacijah kot je DITT velike važnosti ter se zavzel za realizacijo ustanovitve nove strokovne organizacije v našem podjetju in to strokovne organizacije tekstilnih mojstrov. Strokovno delo bi tako tudi na področju mojsterskega kadra bolj razživelo in lažje bi bilo reševanje stanovskih problemov.

Poudaril je še, da je pripravljen še nadalje vsestransko pomagati.

Iz poročila predsednika o delu DITT Kamnik v dveletni mandatni dobi, ki je sledilo v nadaljevanju občnega zbora je možno razbrati sledeče faktonje, ki so vplivali, da se člani DITT Kamnik niso aktivneje vključevali pri reševanju in odločanju o posameznih problemih, s katerimi se je borilo matično podjetje:

1. delavci na vseh vodilnih mestih v »Svilanitu« so tudi člani DITT in so bili že po službeni dolžnosti vezani na sodelovanje in odločanje pri sprejemanju odločitev na različnih področjih ter so tako kot strokovni sodelavci aktivno sodelovali in ne kot člani DITT,
2. redkokdaj je bil predstavnik DITT vabljen na seje, kjer se je razpravljalo o perspektivnem razvoju podjetja in smernicah za bodoče delo ali o strokovnih problemih. Zdi se, da DITT v okviru samega podjetja še ni našlo pravega mesta, ki bi ga kot močna strokovna organizacija morala imeti, posebno še, če upoštevamo strokovni sestav članstva, (tekstilni ing. in tehniki, dipl. ekonomisti in ekonomisti tehniki, strojni in elektrotehniki),
3. DITT Kamnik je eno redkih ali pa celo edino vsaj v slovenskem merilu, katerega finančna sredstva izvirajo iz lastnega dela. Skrb za ustvarjanje finančnih sredstev, brez katerih nobeno društvo ne more delati, je bila torej pri delu prisotna v največjem obsegu. Vendar je bil rezultat tega dela za podjetje pozitiven, saj je ravno preko bogodbenih del, ki jih je DITT sprejelo od podjetja, bilo izdelanih precej laboratorij iz področja energetike, vodovodnih instalacij ter električnih instalacij s prikazom dejanskega stanja in predlogi za izboljšave, avtomatsko napa-

janje vode iz vodnjakov in razplinjevanje ter pripravo kotlove vode.

Veliko in obširno delo bo opravljeno, ko bodo izdelani normativi za varno delo na vseh delovnih mestih v proizvodnji, kar je tudi rezultat dela članov DITT Kamnik. Za velik del delovnih mest je je material že pripravljen za poučevanje, na nekaterih delovnih mestih pa je poučevanje in izprašanje delavcev že končano.

Kot je razvidno je bila aktivnost prav na tem področju zelo močna in uspešna pri tem pa je delo na drugih področjih ohromelo.

4. vzrok za to, da je bilo delo društva osredotočeno na zelo ozko področje pa je iskati verjetno tudi v neprimernem izboru UO, ki ni bil dovolj samoiniciativen, da bi bil gonilna sila pri delu vsega društva.

Da bi se lahko člani DITT-a tudi strokovno izpopolnjevali, so bile organizirane strokovne ekskurzije v tekstilne tovarne s specifičnimi proizvodnjami. Izbor podjetij, ki naj bi jih člani DITT Kamnik obiskali je bil predvsem namenskega značaja, pri čemer je stremelo za tem, da bi udeleženci čimveč pridobili na tistih strokovnih področjih, ki bi glede na perspektivni razvoj podjetja mogli koristiti. Tako so člani DITT Kamnik obiskali konfekcijsko podjetje »Kroj« Škofja Loka, ki jim je s svojo moderno organizacijo v težki konfekciji nudila marsikaj, kar je lahko prenesti v lastno konfekcijo. Predvidena ustanovitev enote pletenega frotirja je narekovala obisk podjetja, ki ima enake ali vsaj slične stroje tipa »Raschel«, pa je bilo omogočeno z ogledom »Velane« podjetja za izdelavo zaves, ki je bil pomemben in uspešen. Dobra organizacija,

ozka specializiranost in problematika, s katero se tako podjetje srečuje, je vodilo člane na ogled »Tovarne dekorativnih tkanin« v Ljubljani. Z razgovori v vseh omenjenih podjetjih, izmenjavo mišljenj in samim ogledom tehnoloških procesov ter organizacij znotraj podjetij, so člani lahko marsikaj pridobili. Udeležba članov v velikem številu in pa zadovoljstvo po končanih ogledih podjetij so dala priznanje, da je bil izbor podjetij zanimiv in zelo dober. Člani DITT Kamnik so sodelovali pri pripravi predloga za izbor specifičnih delovnih mest in način nagrajevanja delavcev na teh mestih.

Upravni odbor je bil zadolžen, da v toku mandatne dobe priskoči na pomoč tekstilnim mojstrom pri ustanavljanju lastnega društva oziroma sekiije. To delo še ni končano predvsem iz razloga, ker med mojstri samimi ni dovolj zainteresiranosti za tak način povezovanja oziroma združevanja in je potrebno vse skupaj za nedoločen čas odložiti.

Poročilo predsednika DITT Kamnik je bilo pretežno s precej samokritike glede nedelavnosti UO in vseh članov DITT, v nadaljnji diskusiji pa je bilo ugotovljeno, da ta samokritika ni bila potrebna, ker je le bilo opravljeno veliko zelo važnih del, aktivnost je bila večja kot je bilo pričakovati, pomanjkljivost pa je bila v tem, da zaradi slabega obveščanja širšega kroga članstva DITT in kolektiva, delo DITT Kamnik ni videti. Zato je bilo sklenjeno, da bi se imenovalo iz vseh članov DITT stalnega poročevalca, ki bi preko »Informatorja« in »Kamniškega tekstilca« informiral kolektiv o delu in akcijah članov DITT. Prav tako je tudi predsednik skupščine tov. Gobec Vinko izrazil pohvalo delu in aktivnosti DITT-a in izrazil željo, da bi delovanje ostalo

vsaj na taki višini kot doslej, kajti uspešno delo društva ne koristi samo delovni organizaciji ampak podpira tudi celotno politično in gospodarsko dejavnost občine. Poudaril je še potrebo o obveščanju o delu društva ne le v tovarniških glasilih ampak tudi v občinskem in dnevnem časopisju. Ob koncu razprav je bila dana še obljuba, da bo odslej povezanost med vodstvom podjetja in predstavniki društva boljša, da bo na

vse seje, kjer se bo razpravljalo o strokovnih zadevah vabljen tudi predstavnik društva. Na koncu občnega zбора so bile izvedene še volitve novih organov »Društvo inženirjev in tehnikov Kamnik«. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Kožuh Rozka in to s stoddstotno večino glasov. Za člane novega upravnega odbora pa so bili izvoljeni: Lipovšek Peter, Bevc Marija, Krapež Boris, Rihar Melita, Smolnikar

Zdravka, Grabnar Darko; v nadzorni odbor so bili izvoljeni: Žabkar Irena, Repič Manjan in Rakoš Martina. Ob zahvali za izkazano čast pri ponovni izvolitvi za predsednika DITT Kamnik je tov. Kožuh prosila vse člane društva za pomoč pri delu, ker bo le tako v naslednjem dvoletnem obdobju mogoče doseči pozitivne rezultate.

Kožuh ing. Rozka

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem tistim članom podjetja, ki so mi izrekli sožalje ob smrti moje mame. Zahvaljujem se tudi za podarjeni venec.

BRLEC MILENA

RAČUNALNIK kaj je to?

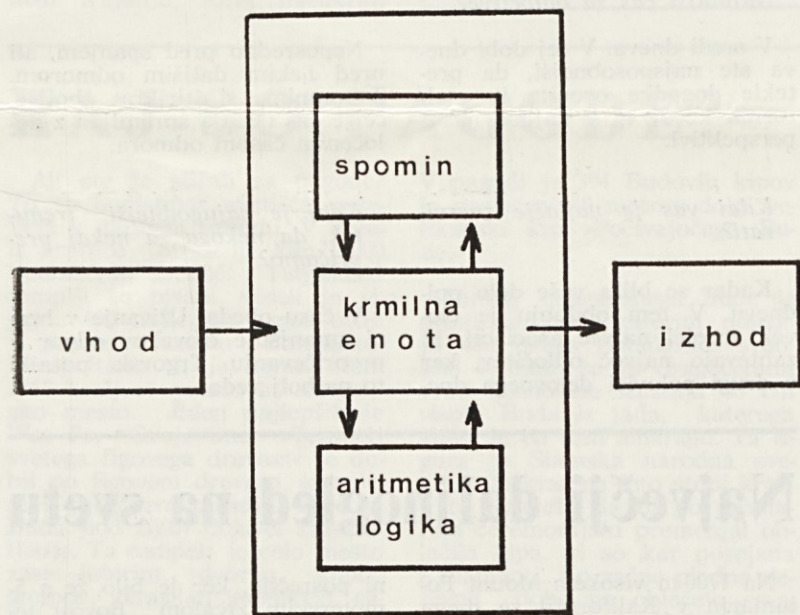
— nadaljevanje

CENTRALNA ENOTA:

Vse prej naštetih vhodnih enot se lahko uporabljajo vsaka posebej ali pa v različnih kombinacijah. Omeniti moram še to, da so to precizni in dragi stroji in je vedno treba pretehtati vse variante in imeti jasen pregled nad obsegom dela, ki se mora z računalnikom opraviti. N. pr. ročni vnos podatkov preko tastature na računalniku je veliko prepočasen, da bi bil računalnik sam dovolj izkoriščen. Toda dokler je podatkov tako malo, da lahko tudi na ta način stroju vse posredujemo, računalnik optimalno izkoriščamo. Vse različne vrste računalnikov so prilagojene za priključitev vhodnih enot. Računalnik P-359 ima lahko največ 8 priključkov.

Pri opisu vhodnih enot sem omenil, da vse služijo temu, da spremenijo obliko podatka, ki je napisana na nekem dokumentu tako, da ta podatek lahko sprejme centralna enota, ki potem po nekih navodilih, to je po programu, z njim operira. Ko svojo nalogo opravi, pa mora rezultate svojega dela posredovati naprej. S tem sem na kratko opisal glavne naloge centralne enote, ki ima vedno tri dele, ki so med seboj ločeni, služijo pa vsi istemu cilju — obdelati sprejeti podatek.

- Ti deli so:
1. krmilna enota,
  2. spomin,
  3. aritmetika in logika.

Naloge posameznih delov centralne enote:

1. **Krmilna enota:** Kot že ime pove, usmerja in vodi delovanje računalnika. Ta enota sodeluje prav pri vseh operacijah.
2. **Spomin:** Shranjuje podatke. Po tem kako velik je, torej koliko podatkov lahko shrani, merimo velikost računalnika. Če spomin računalnika lahko sprejme 10.000 števil, je računalnik velik 10 K. »K« je oznaka za velikost spomina in pomeni 1000 znakov. Računalnik P-359 ima 16 K = njegov spomin lahko sprejme 16.000 števil. Pri shranjevanju teh števil pa se pojavi vprašanje, kako te podatke spet dobiti iz spomina, ko jih potrebujemo. Naš računalnik ima spomin razdeljen na 1000 delov, tisoč celic, ki imajo vsaka svojo oznako — svoj

naslov ali adresu. Vsaka celica je velika za šestnajstmestno številko.

Slika 7:

781	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	+
782																
783																
784																
785																

780	
781	
782	

Ko neke podatke shranjujemo, jih dajemo v te celice in si zapomnimo številko celice, kjer so shranjeni, pa jih imamo vedno na razpolago.

Primer: Na koncu meseca hočemo imeti proizvodnjo brisač lepo sešteto po antiklih. Vsak dan torej iz dobavnice odtipkamo proizvodnjo posameznega artikla in jo prištejemo k vsebini njegove celice. Vprašanje je samo, kako dobiti pravo celico izmed tisočih. Pravo številko nam pove kontna številka izdelka: 001 = TARA, prišteje se v 1. celico, Figaro vzorec 381 se prišteje v celico 381 itd. Na koncu je vsa proizvodnja lepo sešteta in treba je samo narediti spisek. Vprašanje pa je, kdo pravzaprav opravlja seštevanje in kako. To nalogo opravlja tretji del centralne enote:

ARITMETIKA IN LOGIKA

V tem delu se opravljajo naslednje operacije:

1. seštevanje,
2. odštevanje,
3. primerjanje.

Množi in deli pa se le s pomočjo zaporednega seštevanja ali odštevanja, ki poteka z elektronsko hitrostjo.

Večkrat sem že omenil navodila, po katerih poteka vse delo računalnika, to je program. Tudi program je shranjen v spominu in čim daljši in bolj zahteven je, manj spomina nam ostane za podatke in obratno. Zaradi tega običajno spomin računalnika (majhnega) uporabljamo le za shranjevanje programa, podatke pa shranjujemo v zunanji spomin:

Kot zunanji spomin služi navadno magnetni trak, magnetni disk, ali magnetni boben. Naloga vseh je, da shranijo neke podatke na enak način, kot to opravi glavni spomin (notranji) računalnika. Tak zunanji spomin imenujemo BUFFER.

Pisarniški računalniki (OFFICE COMPUTER, BÜRO COMPU-

TER) — tudi P-359 spada v to skupino, uporabljajo navadno kot BUFFER — magnetno kontno kartico. To je magnetna knjigovodska kartica, ki ima 80 vrstic in en širok magnetni rob. Tak rob ima prostora za 10 — 20 celic po 10 števil. Takšna kartica nam torej udobro služi kot magnetna knjigovodska kartica, obenem pa nam jo shranjujemo v magnetni rob se cca 50 raznih vrst sestavkov, cen, naslovov itd., ki nam jut potem pri ponovni obdelavi ni treba spet ročno odtipkati, saj ju računalnik s pomočjo posebne naprave sam prebere.

Uporaba magnetne kontokartice izgleda takole:

Pri fakturiranju imamo kartico izdelka na kateri je na magnetnem robu shranjeno v celicah po vrsti:

1. ime izdelka,
2. šifra izdelka,
3. prodajna cena,
4. zaloga — trenutno stanje.

Ko pišemo fakturo na računalniku, najprej vložimo vanj to kartico, potem pa odtipkamo količino z dobavnice. Računalnik sedaj sam napiše na fakturo ime artikla iz celice 1, pomnoži količino, ki smo jo odtipkali s ceno, ki jo dobili v celici 3 na magnetnem traku, napiše znesek na fakturo, od zaloge v celici 4 odšteje prodano količino in ko vse to opravi vrže kartico ven, da lahko vložimo novo.

Odpade torej zamudno iskanje prave cene, pisanje imena artikla, pisanje zneska, razknjiževanje blagovne kartice, saj imamo novo zalogo v celici št. 4. itd.

Vse te podatke, ki so na magnetnem robu v isti obliki shranimo tudi na navadni magnetni trak ali pa na magnetni disk. Na enem traku ali disku je prostora za nekaj tisoč celic. Fakturiranje bi v tem primeru izgledalo tako, da bi namesto tega, da vložimo v stroj magnetno kartico, odtipkali samo šifro artikla in računalnik oziroma njegova krmilna enota bi v trenutku poiskala ceno, zalogo in ime tega artikla. Šifra služi vedno kot ključ, po katerem računalnik najde pravi podatek.

Centralna enota torej opravlja naslednje naloge:

1. vodi vse delo,
2. shranjuje program in podatke,
3. računa in primerja.

Obdelane podatke pa je treba spraviti spet v obliko, ki jo razumemo, rezultate je treba nekam napisati. To nalogo opravljajo izhodne enote:

IZHODNE ENOTE:

Osnovna izhodna enota je pisalni stroj ali PRINTER. Glede na tehnično izvedbo imamo tri vrste pisalnih strojev:

1. pisalni stroj s premikajočo se košarico,

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

2. pisalni stroj s premikajočo se kroglasto glavo,

3. vrstični (linijski) pisalni stroj. Prva dva sta več ali manj znana, razlika od običajnih električnih strojev je v tem, da se tu ne premika valj v levo ali desno, ampak se premika košarica ali okrogla glava s črkami. Hitrost teh dveh strojev je cca 20 znakov na sekundo.

Vrstični pisalni stroj pa obenem istočasno napiše celo vrsto — npr. 164 znakov. To je mogoče zaradi tega, ker je sestavljen iz 164 ali več obrobov na obodu na katerih so na vsakem vse črke in številke. Ti obročki se vedno vrtijo in se za trenutek ustavijo le na črki, ki mora biti napisana na tistem mestu. Ko je na tak način sestavljena cela vrstica, se vsi obenem odtisnejo na papir. Hitrost pri tem je zelo velika, saj tak pisalni stroj napiše tudi do 3.000 in celo več vrst na minuto ali nekaj čez 400 listov A4.

Sodoben način izhoda je tudi ekran.

Na vsak računalnik lahko priključimo več teh enot, razne rezultate in podatke pa dobimo vedno takrat, ko jih potrebujemo. Navadno je uporaba ekra-

nov vezana na večji računalniški sistem, ki ima veliko zunanjih spominov, saj le tako lahko računalnik ob vsakem času posreduje vsak podatek. Tudi vse enote, ki sem jih naštel kot vhodne, lahko služijo obenem tudi kot izhodne. Navadno se obdelani podatki poleg tega, da se izpisujejo v obliki poročil shranjujejo tudi na magnetne trakove in luknjane kartice, pri nas pa na magnetne kontokartice. Tako shranjeni podatki so nekakšna »banka podatkov« in se lahko uporabljajo še za izdelavo raznih drugih vrst poročil. Najbolj enostaven primer takšne »banke podatkov« so pri nas kartice delavca za obračun osebnega dohodka. Ko sta napisana obračunski list in plačilna lista, je obračun za tekoči mesec pravzaprav končan. Vendar se vsi obračunski listi enostavno »prenesejo« na magnetni trak kartice delavca in ob koncu leta, ko je treba narediti razne preglede ni treba vseh podatkov še enkrat odtipkavati, ampak se s kartic spet prenesejo v računalnik, ki jih po tem, kar zahtevamo s svojim programom, obdela.

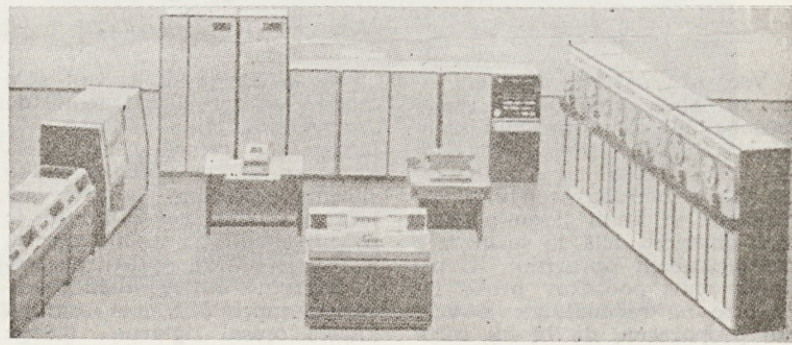
Iz gornjega opisa HARDWARA je razvidno, da računalnik ni le en stroj, ampak je pod

tem pojmom združenih cela vrsta aparatov, ki je vsak zase zaključena celota, vendar pa spada v nek enoten sistem. Zato danes govorimo ne o računalnikih, ampak računalniških sistemih. Tudi naš P-359 je sistem v malem. Na eni konzoli je montirano več enot in sicer: 1. čitalec luknjanih kartic, 2. čitalec magnetnih kontokartice, 3. električni pisalni stroj, ki je povezan s tastaturo za vnos podatkov ter sistemom za premikanje formularjev, 4. centralno enoto = spomin, krmilni del in aritmetika ter logika.

Čitalec luknjanih kartic, čitalec magnetnih kontokartice ter tastatura so v našem primeru vhodne enote, električni pisalni stroj in naprava za zapis na magnetne kartice pa izhodne. Kot sem že omenil na naš računalnik lahko priključimo še 8 drugih enot.

Kakšen je zunanji izgled nekoga večjega računalniškega sistema pa prikazuje sl. 8. V ozadju je centralna enota, nalevi so čitalci in luknjači luknjanih kartic ter enote magnetnih diskov, na desni so magnetni trakovi, v ospredju pa so printerji.

Slika 8:

Finančno poročilo

DITT-a Svilanit

ZA OBDOBJE OD 15. 5. 1970
DO 24. 3. 1972:

DOHODKI:	din
Saldo dne 15. 5. 1970	1.807,46
Samoprispevek članov	
DITT-a za ekskurzije	1.220,—
Članarina za leto 1971	520,—
Bančne obresti	81,25
Čisti dohodek raznih pogodbenih del za podjetje Svilanit Kamnik	9.891,30
Skupaj dohodki:	13.520,01

IZDATKI:	
Plačilo za distribucijo propagandnega materiala	883,—
Gostinske usluge — izredni občni zbor in ekskurzije	2.823,10
Nagrada blagajniku	300,—
Obračun kilometrine in dnevnice v zvezi z občnim zborom DITT Kamnik in Skupščine ZITT Slovenije	774,10
Članske prijavnice	7,60
Novoletne čestitke	81,25
Plačilo časopisov	49,70
Plačilo članarine in vzajemne samopomoči za vse člane za leto 1970 in 1971	381,—
Prevozni stroški — ekskurzije	2.480,35
Darila za športna tekmovanja	33,50
Izdelava popravkov in dopolnil pravil DITT Kamnik in izdelava pravil društva tekstilnih mojstrov Kamnik	300,—
Pisanje zapisnika in pravil DITT Kamnik	77,—
Nakup naliv peresa, formularjev in plačilo takse za overovitev pravil DITT Kamnik	95,15
Bančni manipulativni stroški	82,45
Skupaj izdatki:	3.368,20

Dohodki	13.520,01
Izdatki	8.368,20
Saldo na dan 24. 3. 1972	5.151,81

Opomba:

V postavki čisti dohodek od pogodbenih del pri dohodkih so zajeta sledeča pogodbenična dela, ki so jih člani DITT Kamnik izvršili:

- distribucija propagandnega materiala,
- priprava in pregled materiala za HTV na delovnih mestih,
- članki v informatorju in tehnična oprema,
- izdelava načrtov dejanskega stanja parovodov, kondenza, ogrevanja, vodovodne instalacije za kotlarno, menzo, prostori barvarne, nadstrešje med barvarno in upravo, prostori svile in uprave,
- izdelava načrtov dejanskega stanja elektroinstalacij za kotlarno, barvarno, menzo, upravo, medstrešje med upravo in barvarno,
- izdelava načrta električne instalacije in vezja avtomatske naprave za razplinjevanje in pripravo kotlove vode.

Predsednik DITT:
Kožuh ing. Rozka

NEKAJ ŽIVLJENJSKIH NAPOTKOV ZA DELO

Vse je odvisno od tega kaj moramo delati. Strokovnjaki so ugotovili, da za vsako delo obstoji v teku dneva najustreznejši trenutek.

Kdaj je jutraj najboljša vstati?

Tako j ko se prebudite. Če ležite v postelji in mislite še ma-

lo, še nekaj minut, boste že utrujeni, (ko razmišljate) o delu, ki vas čaka.

Najboljši čas za odločitve?

V sredi dneva. V tej dobi dneva ste najsposobnejši, da pretekle dogodke ocenite iz vseh zornih kotov in v najbolj jasni perspektivi.

Kdaj vas je najlažje znervirati?

Kadar se bliža vaše delo pol dnevu. V tem obdobju je človek sprejel največ asociacij, ki zahtevajo največ odločitev, ker v drugi polovici delovnega dne-

va napetost zopet popušča.

Kdaj je najboljši čas za učenje?

Neposredno pred spanjem, ali pred nekimi daljšim odmorom. Zapomnimo si štirikrat boljše, če je čas učenja spremljan z določenim časom odmora.

Kdaj je najugodnejši trenutek, da nekoga za nekaj prepričamo?

V času obeda. Uživanje v hrani zmanjšuje človekov odpor v prepričevanju. Trgovski potniki to najbolj vedo!

Največji daljnogled na svetu

Na 1700 m visokem Mount Palomarju v Kaliforniji se dviga čleščeca, daleč vidna kupolasta stavba. Čez dan je 41 metrov visoka kupola zaprta. Šele ponoči se začne mogočna polkrogla potihoma (na rahlo) vrteti, v njej zazija široka špranja in odpre se pogled na zmešnjavo cevi opor in nosilcev. Njegovo petmetrsko zrcalo omogoči, da vidijo celo zvezdne sisteme, ki so oddaljeni dve milijardi svetlobnih let. Astronomski daljnogled je razmeroma nova iznajdba. Ta daljnogled so zgradili leta 1939 in astrofizik George Ellery Hale je predlagal naj bo ogledalo široko 7,5 m. To se jim

ni posrečilo, ker je bilo že s 5-meterskim zrcalom dovolj težav. Do takrat so izdelali največje zrcalo 2,5 m. Ta orjaški daljnogled je stal 6 milijonov dolarjev. Kakšnega pomena je ta daljnogled, ki je eden največjih na svetu, s katerim opazujejo vsemirje pove podatke, da bi z njim lahko opazovali svečo, ki gori v oddaljenosti 30.000 kilometrov in bi videli njen plamenček.

Sovjeti poročajo, da na Kavkazu gradijo še večji daljnogled ali kakor se še imenuje observatorij, ki bo prekašal tudi tega na Mount Palomarju, ker bo imel 6 metersko zrcalo.

Dopisujte v Kamniški tekstilec!

Letni dopusti in proste sobote

Po 154. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih se ob uvedbi petdnevnega delovnega tedna šteje sobota kot šesti dan glede uveljavljanja pravic iz dela v delovni organizaciji (letni dopust, otroški dodatek itd.), kot da bi ga bil delavec prebil na delu.

Zakonodajalec je torej izhajal s stališča, da je *prosta sobota posledica razporeditve delovnega časa med tednom in da se zato šteje tako soboto za delovni dan, nikakor pa ne kot nedeljo oziroma dela prost dan. Zato seveda pripada delavcu na domestilo osebnega dohodka tudi za tiste proste sobote, ki sovpadajo s časom, ko je on na svojem rednem letnem dopustu.* Torej enako kakor za ostale delovne dneve in to v višini, kot da je bil ves ta čas delal poln delovni čas!

Po 66. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih traja delavčev letni dopust najmanj 14 in največ 30 delovnih dni. Čas, v katerem delavec med letom izrabi svoj letni dopust, določi delovna skupnost v skladu z naravo in organizacijo dela, pri čemer pa upošteva tudi delavčevo željo (72. člen temeljnega zakona o delovnih razmerjih).

Delavec ima pravico izrabiti svoj letni dopust v nepretrganem trajanju, torej naenkrat.

Le na delavčevo zahtevo je mogoče odobriti izrabo letnega dopusta v dveh delih, torej v dveh obrokih. Samo en dan svojega letnega dopusta pa sme delavec določiti sam, vendar mora o tem obvestiti svojo delovno skupnost najmanj 30 dni pred nastopom tega dneva letnega dopusta.

Iz povedanih določb temeljnega zakona o delovnih razmer-

jih je torej jasno, da po zakonu ni dovoljeno izrabiti letnega dopusta v več kot dveh delih ali obrokih. To zato, ker po mnenju zakonodajalca sicer ne bi bil dosežen osnovni namen letnega dopusta, to je zagotoviti delavcu rekreacijo in obnovitev njegovih delovnih sposobnosti.

Letne dopuste je torej treba planirati tako, da jih delavci iz-

rabijo največ v dveh delih in v okviru celotnega števila pripadajočih dni. Seveda se šteje pri tem za delovni dan kot pripadajoči in obračunski dan tudi vsaka prosta sobota, ki sovpada s časom dopusta! Kakršno koli drugačno obračunavanje pripadajočega dopusta v nasprotju z zakonskimi določili omogoča skrajševanje ali podaljševanje letnega dopusta!

*Vsem mladim
za Dan
mladosti
iskrene čestitke
in želje
za uspešno delo*

— Vse poletje sem vas opazoval skoti roletu, gospodična

KAJ SO PAGODE?

Ali ste že slišali za pagode? To so budistična svetišča posejana v daljnem vzhodu. V deželi kraljice Sirkit je kar 17000 budističnih svetišč. Taljandski templji so pisani, veseli in sijajni. 400 najlepših pagod stoji v glavnem mestu Bangkoku. Kralj Rama I. je zgradil leta 1785 kraljevo palačo in tempeljsko mesto. Eden najlepših je Wat Po. Svoje ime »Tempelj svetega figovega drevesa« je dobil po figovem drevesu, ki zelemi v njegovem obzidju. Bajje je Buda pod njim doživel razsvetljenje. Ta tempelj je celo mesto zase: labirint dvoran, kapel, stolpov, teras in meniških celic. V tem templju se človek brez vodnika preprosto izgubi.

V pagodi je 394 Budovih kipov in pozlačeni 49 metrov dolgi velikanski kip »Počivajočega Bude.«

Temelj smaragdne Bude je svetišče, pred katerim obledijo vsa druga bangkoška svetišča. V njem se za dragocenimi vrati ebenovine smehlja 60 cm visoki Buda iz jada, katerega glava je en sam smaragd. Ta figura je Siamska narodna svetinja. Trikrat na leto stopi kralj v ta tempelj, da bi po prastarem ceremonijalu premenjal oblačila kipa, ki so kar posejana z diamanti. Ko začne plodna deževna doba pa oblečejo smaragdne Buda v obleko, ki je stkana iz čistega zlata.

Cestni predor Mont Blanc

Verjetno ste že slišali, da je nekje v Evropi največji cestni predor Mont Blanc. Malo kdo pa ve o njemu kaj več, to je o poteku gradnje in gradbenih stroških. Predor skozi Alpe je eden izmed najnovejših naskokov na najmočnejšo prometno oviro Evrope, ki je dolga 600 km in visoka od 1500 do 4800 metrov. Predor skozi Mont Blanc je že dolgo mikal francoske in italijanske inženirje. Marca 1953 so se končno v Parizu sporazumeli o tehnikah gradnje in o razdelitvi stroškov. Obe vrtalni skupini francoska in italijanska, naj bi se po 5600 metrih srečali v notranjosti gore. Posebno za Italijane je bil Mont Blanc trd oreh. Goro je vrtalo 6 let 20 avtomatičnih

svedrov. Posebni stroji so odstranili iz predora skupno 1 milijon kubičnih metrov sesutega materiala. Kakor pri gradnji vseh velikih predorov, se je tudi tu dogodila marsikatera nesreča in nevarnost. Vendar so se graditeljem izplačali silni napor in velikanski stroški. Predor Mont Blanc je dolg 11.700 metrov ter veže Francijo in Italijo, skozi njega pa vodijo po 3,5 metra široki asfaltni pasovi. Gradnja ceste je stala 850 milijonov novih dinarjev. Potovanje med Parizem in Rimom je skrajšana za 20 ur vožnje. Za tistega, ki hoče hitro in ugodno potovati s severa na jug, je vožnja skozi Mont Blanc imenitna stvar. Seveda pa je udobje in hitrost treba plačati.

Podmornica na Rabu

Vsi veste, da smo v naši kotlovnici demontirali stari parni kotel in ga zamenjali z novim. Sedaj sameva ta častitljiva starina na dvorišču in čaka nadaljne usode.

Pred dnevi sem srečal ob njem našega tovariša Staneta Kramarja, ki bo v kratkem prevzel posle upravnika v našem novem počitniškem domu na Rabu, z metrom v roki in sila resnim obrazom. Ko sem ga vprašal, kaj počne ob tem velikem preostanku preteklosti, se je hitro zapletel v razgovor in mi povedal tole:

— Vse kaže, da bom kljub upokojitvi še vedno koristen član našega kolektiva. Kmalu bom odšel na Rab in bom tam skrbel za dobro počitniško vzdušje v našem novem počitniškem domu. Poleg prijetnega bivanja in odlične hrane seveda, bo treba našim ljudem dati tudi primerno zabavo, zato nameravam vzeti tale stari kotel s seboj. Jasno treba ga bo preje primerno predelati in opremiti. Veš, ta kotel mislim spremeniti v podmornico. Tako bom omogočil ljudem prijetno vožnjo pod vodo in s tem ogled prečudovitega in tajinstvenega življenja pod morsko gladino. Z našimi fanti v mehanični delavnici sem se že domenil, da bodo prevzeli delo preureditve. Za mojo idejo so bili tako navdušeni, da so obljubili opraviti delo v prostem času in še to udarniško. Ker bodo zmogljivosti podmornice zelo velike, jo bom dajal na razpolago tudi

drugim počitniškim gostom na Rabu. Zato pa bodo naši člani kolektiva imeli na njej 50% popust, otroci do 10 let pa se bodo vozili zastonj. Seveda bo s preureditvijo nekaj stroškov, toda Komunalna banka v Kamniku mi je dala kredit, ki ga bom izkupička za vožnje lahko splačal v eni sezoni. Predračun kaže, da bo denarja še ostajalo. Ta bo pa uporabljen za to, da bom poleg treh obrokov hrane lahko dajal domačim gostom še dopoldne in popoldne izdatno malico.

Razložil mi je potem načrt preureditve parnega kotla v podmornico in mi natančno razkazal, kje bo vanjo vhod in kje velika okna za ogled podvodnih čudes.

Seveda me je zanimalo, kakšen pogon bo imela podmornica.

— Za začetek bo na vesla, ko pa bo atomska energija cenejša, jo bom dal preurediti na atomski pogon, — mi je razložil.

Martinežov Cene

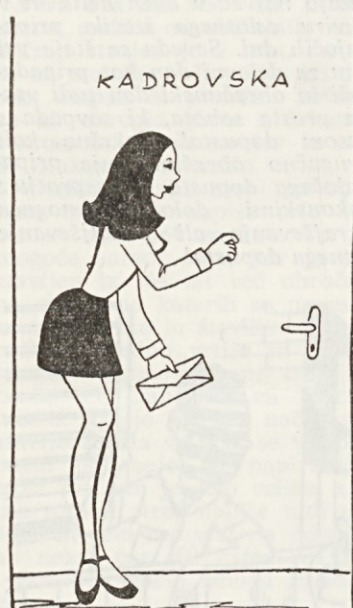
DOPISUJTE

V KAMNIŠKI

TEKSTILEC

Kadrovske vesti

Križanka

SPREJETI NA DELO:

Kunštič Anica	v DE 10
Jagodić Marjan	v DE 13
Kristan Ivan	v DE 13
Rokavc Marjan	v DE 13
Cafuta Franc	v DE 20
Les Jožef	v DE 20

ODŠLI IZ PODJETJA:

Noč Ivanka iz DE 10 — samovoljno; Rutar Stanislava iz DE 10 — sporazumno; Fotez Slavko iz DE 12 — med poizkusno dobo; Pestotnik Silva iz DE — sporazumno; Krampelj Franc iz DE 13 — v JLA.

POROKE:

Dobovšek Milena por. BRLEC
Novak Marija por. SLAPNIK
Na novi življenjski poti jima želimo mnogo sreče in zadovoljstva.

ROJSTVA:

Pavlič Vera — sina
Močnik Anica — sina
Štefanič Rozka — hčerko
Vodlan Helena — hčerko
Novak Anica — sina
Štupar Anica — hčerko

NESREČE PRI DELU:

Golob Matilda iz DE 13
— na poti iz službe
Šimenc Marija iz DE 13
— obratna nezgoda
Kočar Frančiška iz DE 10
— obratna nezgoda
Baloh Francka iz DE 14
— obratna nezgoda
Fabjan Rozka iz DE 10
— obratna nezgoda
Zorman Franc iz DE 20
— obratna nezgoda
Bezovnik Jožica iz DE 13
— obratna nezgoda

RESITEV KRIŽANKE

IZ PREJSNJE STEVILKE

VODORAVNO:

Trapis, kropotkin, arica — oro, spak — kapar, sas — Roland, en — papas, N — kazen — bo, carol — ped, ilir — rane, cruz — mason, riž — marais, lafayette.

Uredniški odbor je prejel 5 rešitev križank in od teh so bili izžrebani naslednji:

1. nagrada Ručigaj Pavla kravata 3-non,
2. nagrada Krapež Julči brisača Kamnik
3. nagrada Kodrič Anica brisača Diksi

Zvesti čuvaj

»Saj ste dali vi oglas, da prodajate dobrega psa čuvaja ali ne? vpraša kupec in želi videti psa.

»Prepozno ste prišli pravi gospodar. Psa čuvaja so ponoči ukradli.«

VODORAVNO:

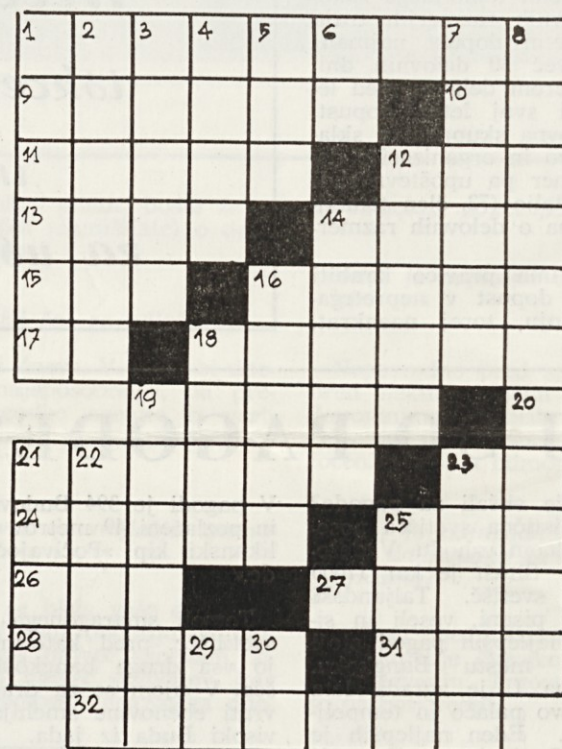
1. del Beograda, 2. vzhod, jutro, 10. kazalni zaimek, 11. skupina ljudi, svojat, 12. nenadna otrditev mišic, 13. glavno mesto Jemena, 14. državna blagajna, 15. ime pesnice Seidel, 16. švedska filmska igralka (May), 17. kemični znak za neodim, 18. okrnjen kip, nedokončano delo, 19. hrvatski pisatelj, 21. močno razstrelivo, 23. glas drobnice, 24. krmilo, vodilo, 25. pritrdilno (iz istih črk kot RAK), 26. grobo domače sukno, 27. domače ime enega moških šoferjev, 28. moški iz istega kraja, 31. veletok v Afriki, 32. italijansko mesto ob Jonskem morju.

NAVPICNO:

1. strupen presnovek bakterij,
2. francoski pisatelj in kritik

(Marcelj), 3. prejšnji japonski zunanji minister, 4. muslimansko sveto mesto, 5. žensko ime, 6. začetnici slovenskega pisatelja (Bajke in povesti o Gorjancih), 7. reka v Kolumbiji, ki se izliva v zaliv Darien, 8. plan, 12. stiska, težak položaj, 14. ime umrlega filmskega igralca Flyna, 16. otočje, 600 km južno od Tokia, ki je pod upravo ZDA, 18. sorodnica, 19. bosanski narodni heroj, ki je padel v jurišu na Kupres leta 1942 (Simo), 20. jugoslovanski protestni pevec, 21. snov, tvarina, 22. samodejni elektronski stroj, 23. italijansko moško ime, 25. nemški filozof, 29. ploskovna mera, 30. avtomobilska oznaka za Karlovac.

Rešitve pošljite v roku 10 dni po izidu Kamniškega tekstilca v splošni oddelek podjetja.

ZA DOBRO VOLJO

Tolažba

Zdravnik tolaži bolnika: »Ne razburjajte se! Tudi jaz sem imel tako bolezen, kakršno imate vi in kakor vidite, sem popolnoma zdrav.«

Bolnik: »Da, toda vas je zdravil drug zdravnik...«

Obtoženec

Sodnik: »Obtoženi ste, da ste si na protipraven način prilastili tujo premično stvar, ki ste jo našli — konkretno denarnico z denarjem in ste dobro vedeli, da denarnica ni vaša!«

Obtoženec: Res je tov. sodnik, toda ko sem pogledal v denarnico mi je bil denar v njej tako znan...«

»Kaj se pa držiš sa nogo?«
»Zaj inab vodo v kolenu?«
»Kje pa, vino prijatelj, vino!«

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI TOVARNE »SVILANIT«

KAMNIK

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK

KONDA ALOJZ

NAKLADA 700 IZVODOV

TISKA: »PAPIRKONFEKCIJA«